

niško lafeto. Sprevod se je pomikal po ulicah, ki so bile ovite v žalno, in krenil na vojaško vežbališče, kjer je defiliralo mimo ostankov pokojnega maršala nad 20.000 vojakov. Vse poljske divizije so bile zastopane po številnih odposlancih. Po končanem mimohodu so dvignili krsto generali, nakar so jo prepeljali na železniško postajo, kjer je že čakal posebni vlak za prevoz v Krakov.

Zadnjo čast je skazalo zemeljskim ostankom dne 17. maja v Varšavi nad 300.000 ljudi.

Posebni vlak s krsto je krenil iz Varšave proti Krakovu dne 17. maja ob 16. uri in došel na cilj v soboto dne 18. maja zjutraj.

V Krakovu.

V soboto dne 18. maja zjutraj so pričakali na krakovskem kolodvoru krsto sorodniki, predsednik republike, člani vlade, diplomatski zbor, člani sejma in senata ter generali. Od kolodvora do Wawela so tvorile po vseh cestah, po katerih se je pomikal sprevod, čete častno stražo. Od vzhodja griča Wawel so prenesli v cerkev krsto generali, kjer je bila slovesna zadušnica, zadnji mimohod udeležencev in ob 14. uri so položili krsto v grobnico. Med polaganjem k poslednjemu počitku so oddali

101 strel iz topov in zvonili so po vseh cerkvah v državi. Zvonil je tudi največji zvon Poljske, Sigmundov zvon na Wawelu, ki je iz prvih dni 16. stoletja in se oglašča ob prav posebnih državnih prilikah in posebnostih.

Zadnje počivališče.

Pilsudski sam si je zbral kot zadnje počivališče grič Wawel pri Krakovu, kjer je znamenita cerkev s podzemeljsko grobnico poljskih kraljev in najbolj zaslužnih mož. Sredi cerkve na Wawelu je grob sv. Stanislava, ki je bil škof v Krakovu, potem se vrstijo grobnice poljskih kraljev in med temi slavnega Jana Sobieskega, ki je osvobodil Dunaj pred Turki.

Na Wawelu stoji tudi spomenik poljskega narodnega junaka Kuščiuszka, ki je bil vodja vstaje leta 1794. Njegov grob je nanešen iz zemlje vseh poljskih pokrajin in je tako postavljen, da je viden daleč na okrog.

V grobnico na Wawelu so položili k zadnjemu počitku krsto največjega poljskega maršala in državnika Pilsudskega. Maršalova krsta je tik krste kralja Jana Sobieskega.

Zaro z maršalovim srcem so na njegovo izrecno željo položili v cerkev sv. Kazimirja v Vilnu, kjer počiva pokojnikova mati.

di padca med potjo. Pahernika so našli na Krajtnerjevem hlevu mrtvega. Podlegel je poškodbi, ki mu jo je povzročil padelec na želodec.

Žrtev neprevidnega ravnanja z orožjem. Posesnik in bivši župan Vinko Majcen s Polenšaka pri Ptujju je čistil samokres, ki je bil slučajno nabit. Revolver se je sprožil in zadel Majcena v prsi. Ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico.

Splašeni konji so pohodili in težje poškodovali na Bregu pri Celju Martina Lednika, posestnika iz Lokrovca pri Celju.

Padel iz vlaka. Dne 15. maja je padel iz vlaka pri čuvajnici v Tremerjih pri Celju rekrut Jožef Sešek iz Cerkelj pri Krškem. Težko poškodovanega so oddali v celjsko bolnico.

Iz vlaka je padla tik postaje Brezovica pri Ljubljani 19letna Jelka Čot, hči progovnega čuvaja. Deklina je slonela na vratih vagona, ki so bila samo priprta in so se odprla ob naslonu. Težko poškodovano so spravili v ljubljansko bolnico.

Smrtna nesreča. Pri Litiji gradijo na Savi nov lesen most, ki bo na betonskih stebrih ali joihi. Tesarska dela je prevzel domačin Iv. Golobar iz Šmartna pri Litiji. Zgradili so tri betonske

Pomnite!
1.-11. junij 1935

XV. VELESEJEM V LJUBLJANI PREGLED DOMAČE PRODUKCIJE

Posebne razstave:

Gasilska razstava.

Modna revija — gospodinjstvo.

Salon avtomobilov.

Pohištvo.

Male živali.

Polovična vožnja na železnici, parobrolih in avijonih.

Razstavišče obsega 40.000 m².

podstavke, tesarska dela so bila izvršena na prvi in drugi konstrukciji. V torek dne 14. majnika dopoldne je pričelo šest delavcev pod vodstvom Golobarja samega valiti hrastove hlode preko prve in druge konstrukcije, da bi zgradili tretjo konstrukcijo. Ko so valili zadnji hloď preko prve johe, se je zrušila lesena konstrukcija. Tramovje je pokopalo pod seboj tesarskega mojstra Golobarja in tri delavce. Golobarju je stisnilo prsni koš in je kmalu podlegel notrajnim poškodbam. Delavec Jožef Pevec iz Št. Vida pri Stični je bil težje ranjen in je moral v ljubljansko bolnico, druga dva delavca sta ostala v domači oskrbi. Golobar je bil star 34 let in iz.ežban v svojem poklicu. Stvarna škoda znaša 20.000 Din.

Nevaren požar v villi. Dne 17. maja ob 5. uri zjutraj je izbruhnil požar v 1. nadstropju Pražnove vile v Radečah. Radi gostega dima in švigajočih plamenov niso mogli stanovalci 1. nadstropja iz smrtne nevarnosti in klicali obupno na pomoč. Vrtilm gasilec je uspelo, da so rešili z največjo nevarnostjo ogrožene in pogasili ogenj.

Razne novice.

Pogrebne svečanosti za leta 1918 v Radgoni ustreljenimi jugoslovanskimi nacionalisti in februarja leta 1919 za posest Radgone padlimi Maistrovimi borci bodo na Vnebohod dne 30. t. m. v Gornji Radgoni ob pol 11. uri dopoldne.

Najstarejši kajkavski rokopis iz 16. stoletja je prekmurska pesmarica, ki je last mariborskega Zgodovinskega društva in se nahaja v študijski knjižnici v Mariboru.

400 let staro sedlo. Srbsko žensko društvo iz Banjaluke je podarilo našemu kralju Petru II. 400 let staro sedlo. Zgodovinsko sedlo je poklonil pred 400 leti turški sultan takratnemu vladarju bosanske krajine Riza paši. Sedlo je umetniško delo iz najfinejšega usnja in s srebrnimi okovi ter okraski.

Neznana utopljenka. V Šarmanovem lesnem skladišču v Vurmatu, občina Selnica ob Dravi, so potegnili iz vode utopljenko, ki je morala biti stara 18—20 let. Truplo je bilo v vodi 2—3 tedne. Neznanko so pokopali pri Sv. Ožbaltu ob Dravi.

Zasilen pristanek letala. Na krožnem poletu iz Zagreba po Dolenjskem

Osebnosti.

85letnica nadškofa dr. A. B. Jegliča. Dne 29. maja bo obhajal 85letnico nadškof dr. A. B. Jeglič. Ob priliki proslave tolikanj znamenitega jubileja zaslužnega vladike bo obiskal jubilarant Ljubljano, v Št. Vidu od njega ustanovljeni zavod sv. Stanislava in Brezje. Priljubljenemu nadškofu naše iskrene čestitke z gorečo željo: Bog nam ga ohrani na priprošnjo Marije!

Nesreče.

Skedenj je zgorel v Selnici ob Dravi, last mariborskega zdravnika dr. Benčana. Škoda 10.000 Din. Zažgali so najbrž klateži, ki so prenočevali na sedenju.

Smrtonosen padelec na želodec. 58letni klepar Jakob Pahernik iz Kamnice, brez stalnega bivališča, se je napil v Mariboru in kresal peš iz mesta v Zrkovce. Med potjo je padel in se pobil na želodec. Naprosil je posestnika Št. Krajtnerja za prenočišče na hlevu ter mu tožil, da ima neznosne bolečine ra-

Za fino perilo
Zlatorog
terpentinovo milo.

je odpovedal dvokrilniku motor. Pilot in njegov spremljevalec sta morala pristati na travniku pri St. Janžu na Dolenjskem. Letalo se je razbilo, potnika sta odnesla iz nesreče le malenkostne praske.

Veliko škodo radi mraza in pozebe v mesecu maju so prečevali v srezih Maribor desni in levi breg na 30 milijonov Din.

Naš novi potniški parnik »Princesa Olga« bo krščen dne 31. maja t. l. Parnik bo vzdrževal redno zvezo med Jugoslavijo, Palestino in Egiptom.

Neznanega utopljenca so potegnili iz Save pri Račečah. Močno razpadlo truplo, kateremu manjka desna noga pod kolenom, je moralo biti zelo dolgo v vodi.

Deklica s padalom in tiskarna v letalu. Dne 14. maja se je mudil francoski zunanji minister Laval s svojim spremstvom v Moskvi. Ob tej priliki so mu pokazali sovjeti vse razne znamenitosti ter novosti. Francoske časnikarje so presenetili predvsem s skoki iz aeroplana s pomočjo padala. Sedem pilotov s padobranci je stopilo v letalo, ki se je dvignilo 2600 m visoko. Vseh sedem je skočilo istočasno iz aeroplana in šele 500 do 700 m nad zemljo so odprli pogumni skakači padala in pristali srečno na letališču. — Največje občudovanje Francozov je žela svetovna prvakinja v skoku iz letala in sicer 26letna Kanuzova. Tudi ona je skočila iz letala iz višine 2600 metrov in je odprla padalo komaj 200 metrov nad zemljo in prijadrala povsem srečno na tla. — Drugo sovjetsko čudo je največje potniško letalo »Maksim Gorki«. Ruski letalci so povabili Francoze v to letalo, se dvignili nad Moskvo, so spravili v obrat tiskarno, ki je v aeroplanu v propagandne svrhe in natisnili med letom 30.000 izvodov časopisa. — Omenjeno največje letalo »Maksim Gorki« je treščilo 18. majnika blizu letališča v Moskvi na zemljo, ker je zadelo v zraku ob drug aeroplan. Letalo je posedalo krila s 70 m razprtine, 8 strojev je proizvajalo 5000 k. s. Imelo je najmodernejšo brezžično postajo in poleg posadke 23 mož je sprejelo lahko še 40 potnikov. Opremljeno je bilo tudi za nočne polete in so ga lahko preuredili vsak čas za prenašanje bomb. Nesreča je zahtevala 11 mrtvih pilotov in 36 mladih udarnikov iz moskovskih tovarn.

Proletarske dame. Boljševiki ne najdejo dovolj besed, da bi primerno obsojili gnilo buržujsko (meščansko) družbo, ki se šopiri v lepih oblekah in dobro živi na stroške ubogega proletarca. Boljševiški voditelji v Rusiji pa dejansko sami uganjajo, kar meščanski gospodi očitajo. Ruski delavci hodijo okoli v zamazanih, raztrganih oblekah, boljševiški mogotci pa se vozijo v luksuznih avtomobilih v družbi žensk, ki imajo najmodernejšo, najvse drago obleko. O priliki obiska zunanjega ministra Francije v Moskvi so poročali časnikarji, da ni mogoče dovolj prehvaliti krasnih oblek, ki so jih imele žene sovjetskih mogotcev in diplomatov na sprejemu in svečanem

plesu v sovjetskem zunanjem ministertvu. Da, da, ruski delavec je res proletarec in siromak, njegovi voditelji pa so veliki gospodje, ki zabavljajo čez buržuje, živijo pa na buržujski način, in to na delavske stroške.

Slomšekov zavod očetov cistercijancev v Ljubljani sprejema za 1. gimnazijski razred iz dobrih krščanskih družin nadarjene gojenke, ki bi imeli veselje za duhovski in redovni poklic, za liturgično (bogosluzno) življenje v duhu sv. Benedikta ter za namene ACM (bratovščine sv. Cirila in Metoda). Sprejemamo tudi marljive in globoko verne dijake iz drugih razredov srednjih šol. Prošnjo, spričevalo in krstni list je treba poslati čimprej na naslov: Vodsivo Slomškovega zavoda oo. cist. v Ljubljani, Poljanska cesta 6. Prošnjo naj se priloži tudi znamka za odgovor!

Poverjenike Mohorjeve družbe prosimo, da takoj odpošljejo nabiralne pole v Celje, ker so seznanili udov za pravočasen natis imenika že nujno potrebni. — Družba.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejši urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Radi preselitve trgovine po znižanih cenah: kamgarn, sukno, platno, šifone, svilo, struks, koltre, koce pri KOLBEZEN, Celje. 551

Razvoj moderne civilizacije in nezdrave socialne razmere, ki v njih živimo, so zlasti od ženstva zahtevale vedno novih žrtev in mu naložile težka bremena. Kruta realnost je ženo odtrgala od njenega narodnega poklica, da si je morala poiskati zatočišča v raznem pridobitnem delu in začela tekmovali z možem. Kako se je naša žena praktično uveljavila v raznih poklicih, bo pokazala razstava »Žena v obrti« v okviru XV. velesojma v Ljubljani od 1. do 11. junija. Tehnični višek vse razstave sploh pa bo modna revija, ki bo imela predvsem namen, odločno povdariti, da imamo, kar se obleke tiče, sami doma vsega dovolj in da lahko glede izdelave in krojev tekmujejo brez skrbi s tujino. Ostale specialne razstave so: Gasilska razstava, razstava domače volne, razstava malih domačih živali. Velesojem bo bogato založen z vsemi proizvodi industrijske in obrtniške proizvodnje, s čimur predstavlja najugodnejši nabavni vir potrebščin za vsakega. Posetniki imajo na železnih polovičnih voznih. Ko kupijo vozno karto, naj zahtevajo tudi rumeno železniško izkaznico za 5 Din. Vozna karta jim v zvezi s to izkaznico, na kateri mora biti potrjen obisk velesojma, velja za brezplačen povratek. 50%ni popust na avijonih in parobrodih.

Obžalovanja vredni slučaji.

Nevarna vlomilska tolpa se klati že dalje časa krog Polskave, Slivnice ter Framu. Vlomilci so že na par mestih

odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Orožniki so z vso vnemo na delu.

Ustreljen tihošapec. Na severni meji je bil ustreljen radi tihošapljenja 8 kg saharina Karol Pop iz Remšnika. Popov tovariš je pobegnil v Avstrijo. Da je bil ustreljen pripravljen na vsak obračun z obmejno stražo, kaže dejstvo, ker so našli pri njem poleg saharina še pištolo.

Radi smrtonosnega strela štiri leta ječe. Letos dne 17. februarja je prišlo v Zimici pri Sv. Barbari v Slov. gor. do uboja, kojega žrtev je postal Konrad Polanec. Omenjenega dne se je vršila v Zimici gasilska veselica, katero je posetil tudi 31letni Martin Straka, šofer iz Maribora. Nekateri fantje so se lotili Strakovga svaka. Straka je potegnil iz žepa samokres in zavpil: »Pazite, streljal bom!« Orožje je počilo in v tem hipu se je tudi zgrudil smrtno zadet Konrad Polanec, ki je prihitel med fante, da bi jih pomiril. Dne 15. maja se je zagovarjal Straka pred mariborskimi sodniki, da je hotel fante samo postrašiti. Samokres se je sprožil, ker ga je sunil nekdo od zadrž v roko. Obtoženi je bil obsojen na 4 leta ječe.

Stroga sodba. Dne 16. maja je stal v Celju pred sodniki 23letni brivski pomočnik Anton Filipič. Dne 28. marca je omenjeni pri Celju oropal med grožnjo z revolverjem Francu Nachbergerju 300 Din. Dobil je radi roparskega napada na Nachbergerja in ker se je zoperstavljal dne 23. februarja stražniku v Ljubljani 12 let robije.

Obesil se je v duševni zmedenosti Štefan Ivančič, posestnik in krčmar v Velikih Laščah na Kranjskem.

Vlomilec pod ključem. Pri Kranju so prijeli Antona Trpina, mesarskega pomočnika iz vasi Smolevo, občina Železniki. Aretirani j priznal več vlovov in ima v celoti na vesti 30.000 D. katere so mu vrgli v lomil in tatvina.

Izropana trgovina. Na Sapu pri Grosupljem so izropali vlomilci v noči trgovino Marije Ahlin. Odnegli so 300 m moškega ter ženskega blaga, mnogo svile, nogavic, 27 dežnikov ter tobačno zalogo. Vlomilci so zginili neopaženo v temno noč.

Vlom v pisarno žage. V noči je bilo vlomljeno v pisarno žage v Soteski pri Novem mestu, ki je last kneza Karola Auersperga. Vlomilci niso bili kos veliki železni blagajni, pač pa so odnesli borih 90 Din, katere je imel logar shranjene v predalu.

Zrte slabe knjige.

Slaba knjiga in slab časnik prinaša smrt mladi duši. Ta ugotovitev je zasnovana na dejstvenih slučajih, to je, na nesrečnih žrtvah nekrščanskega tiska. Ako nočejo starši in njihovi sinovi ter hčere verjeti našim svarečim besedam, pa naj vsaj dejstvom verujejo. Opozorili smo o priliki justifikacije

(usmrtitve na vislicah) Laknerja v Mariboru na to, da je Lakner po lastni izpovedi vsled slabega tiska in nemoralnega kina postal brezveren in kot tak hudodelec. Danes sporočamo o novem primeru, ki se je zgodil v Bruslju v Belgiji. Pred sodiščem je stala nedavno mladenka 17 let. Do 13. leta svoje mladosti je bila vzorna: prva v znanju in prva v vedenju. Celu v samostan je hotela vstopiti. Lastni oče ji je hotel samostanske misli pregnati iz glave. Prinesel ji je knjigo ter ji rekel: »Hčerka, beri to, da ne zaostaneš za svetom!« Stori la je. Izpočetka je čitala iz

je odpovedal dvokrilniku motor. Pilot in njegov spremljevalec sta morala pristati na travniku pri St. Janžu na Dolenjskem. Letalo se je razbilo, potnika sta odnesla iz nesreče le malenkostne praske.

Veliko škodo radi mraza in pozebe v mesecu maju so prečevali v srezih Maribor desni in levi breg na 30 milijonov Din.

Naš novi potniški parnik »Princesa Olga« bo krščen dne 31. maja t. l. Parnik bo vzdrževal redno zvezo med Jugoslavijo, Palestino in Egiptom.

Neznanega utopljenca so potegnili iz Save pri Račečah. Močno razpadlo truplo, kateremu manjka desna noga pod kolenom, je moralo biti zelo dolgo v vodi.

Deklica s padalom in tiskarna v letalu. Dne 14. maja se je mudil francoski zunanji minister Laval s svojim spremstvom v Moskvi. Ob tej priliki so mu pokazali sovjeti vse razne znamenitosti ter novosti. Francoske časnikarje so presenetili predvsem s skoki iz aeroplana s pomočjo padala. Sedem pilotov s padobranci je stopilo v letalo, ki se je dvignilo 2600 m visoko. Vseh sedem je skočilo istočasno iz aeroplana in šele 500 do 700 m nad zemljo so odprli pogumni skakači padala in pristali srečno na letališču. — Največje občudovanje Francozov je žela svetovna prvakinja v skoku iz letala in sicer 26letna Kanuzova. Tudi ona je skočila iz letala iz višine 2600 metrov in je odprla padalo komaj 200 metrov nad zemljo in prijadrala povsem srečno na tla. — Drugo sovjetsko čudo je največje potniško letalo »Maksim Gorki«. Ruski letalci so povabili Francoze v to letalo, se dvignili nad Moskvo, so spravili v obrat tiskarno, ki je v aeroplanu v propagandne svrhe in natisnili med letom 30.000 izvodov časopisa. — Omenjeno največje letalo »Maksim Gorki« je treščilo 18. majnika blizu letališča v Moskvi na zemljo, ker je zadelo v zraku ob drug aeroplan. Letalo je posedalo krila s 70 m razprtine, 8 strojev je proizvajalo 5000 k. s. Imelo je najmodernejšo brezžično postajo in poleg posadke 23 mož je sprejelo lahko še 40 potnikov. Opremljeno je bilo tudi za nočne polete in so ga lahko preuredili vsak čas za prenašanje bomb. Nesreča je zahtevala 11 mrtvih pilotov in 36 mladih udarnikov iz moskovskih tovarn.

Proletarske dame. Boljševiki ne najdejo dovolj besed, da bi primerno obsojili gnilo buržujsko (meščansko) družbo, ki se šopiri v lepih oblekah in dobro živi na stroške ubogega proletarca. Boljševiški voditelji v Rusiji pa dejansko sami uganjajo, kar meščanski gospodi očitajo. Ruski delavci hodijo okoli v zamazanih, raztrganih oblekah, boljševiški mogotci pa se vozijo v luksuznih avtomobilih v družbi žensk, ki imajo najmodernejšo, nad vse drago obleko. O priliki obiska zunanjega ministra Francije v Moskvi so poročali časnikarji, da ni mogoče dovolj prehvaliti krasnih oblek, ki so jih imele žene sovjetskih mogotcev in diplomatov na sprejemu in svečanem

plesu v sovjetskem zunanjem ministertvu. Da, da, ruski delavec je res proletarec in siromak, njegovi voditelji pa so veliki gospodje, ki zabavljajo čez buržuje, živijo pa na buržujski način, in to na delavske stroške.

Slomšekov zavod očetov cistercijancev v Ljubljani sprejema za 1. gimnazijski razred iz dobrih krščanskih družin nadarjene gojenke, ki bi imeli veselje za duhovski in redovni poklic, za liturgično (bogosluzno) življenje v duhu sv. Benedikta ter za namene ACM (bratovščine sv. Cirila in Metoda). Sprejemamo tudi marljive in globoko verne dijake iz drugih razredov srednjih šol. Prošnjo, spričevalo in krstni list je treba poslati čimprej na naslov: Vodsivo Slomškovega zavoda oo. cist. v Ljubljani, Poljanska cesta 6. Prošnjo naj se priloži tudi znamka za odgovor!

Poverjenike Mohorjeve družbe prosimo, da takoj odpošljejo nabiralne pole v Celje, ker so seznanili udov za pravočasen natis imenika že nujno potrebni. — Družba.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejši urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Radi preselitve trgovine po znižanih cenah: kamgarn, sukno, platno, šifone, svilo, struks, koltre, koce pri KOLBEZEN, Celje. 551

Razvoj moderne civilizacije in nezdrave socialne razmere, ki v njih živimo, so zlasti od ženstva zahtevale vedno novih žrtev in mu naložile težka bremena. Kruta realnost je ženo odtrgala od njenega narodnega poklica, da si je morala poiskati zatočišča v raznem pridobitnem delu in začela tekmovali z možem. Kako se je naša žena praktično uveljavila v raznih poklicih, bo pokazala razstava »Žena v obrti« v okviru XV. velesojma v Ljubljani od 1. do 11. junija. Tehnični višek vse razstave sploh pa bo modna revija, ki bo imela predvsem namen, odločno povdariti, da imamo, kar se obleke tiče, sami doma vsega dovolj in da lahko glede izdelave in krojev tekmujejo brez skrbi s tujino. Ostale specialne razstave so: Gasilska razstava, razstava domače volne, razstava malih domačih živali. Velesojem bo bogato založen z vsemi proizvodi industrijske in obrtniške proizvodnje, s čimur predstavlja najugodnejši nabavni vir potrebščin za vsakega. Posetniki imajo na železnica polovično vozno. Ko kupijo vozno karto, naj zahtevajo tudi rumeno železniško izkaznico za 5 Din. Vozna karta jim v zvezi s to izkaznico, na kateri mora biti potrjen obisk velesojma, velja za brezplačen povratek. 50%ni popust na avijonih in parobrodih.

Obžalovanja vredni slučaji.

Nevarna vlomilska tolpa se klati že dalje časa krog Polskave, Slivnice ter Frama. Vlomilci so že na par mestih

odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Orožniki so z vso vnemo na delu.

Ustreljen tihotapec. Na severni meji je bil ustreljen radi tihotapljenja 8 kg saharina Karol Pop iz Remšnika. Popov tovariš je pobegnil v Avstrijo. Da je bil ustreljen pripravljen na vsak obračun z obmejno stražo, kaže dejstvo, ker so našli pri njem poleg saharina še pištolo.

Radi smrtonosnega strela štiri leta ječe. Letos dne 17. februarja je prišlo v Zimici pri Sv. Barbari v Slov. gor. do uboja, kojega žrtev je postal Konrad Polanec. Omenjenega dne se je vršila v Zimici gasilska veselica, katero je posetil tudi 31letni Martin Straka, šofer iz Maribora. Nekateri fantje so se lotili Strakovga svaka. Straka je potegnil iz žepa samokres in zavpil: »Pazite, streljal bom!« Orožje je počilo in v tem hipu se je tudi zgrudil smrtno zadet Konrad Polanec, ki je prihitel med fante, da bi jih pomiril. Dne 15. maja se je zagovarjal Straka pred mariborskimi sodniki, da je hotel fante samo postrašiti. Samokres se je sprožil, ker ga je sunil nekdo od zadaj v roko. Obtoženi je bil obsojen na 4 leta ječe.

Stroga sodba. Dne 16. maja je stal v Celju pred sodniki 23letni brivski pomočnik Anton Filipič. Dne 28. marca je omenjeni pri Celju oropal med grožnjo z revolverjem Francu Nachbergerju 300 Din. Dobil je radi roparskega napada na Nachbergerja in ker se je zoperstavljal dne 23. februarja stražniku v Ljubljani 12 let robije.

Obesil se je v duševni zmedenosti Štefan Ivančič, posestnik in krčmar v Velikih Laščah na Kranjskem.

Vlomilec pod ključem. Pri Kranju so prijeli Antona Trpina, mesarskega pomočnika iz vasi Smolevo, občina Železniki. Aretirani j priznal več vlovov in ima v celoti na vesti 30.000 D. katere so mu vrgli v lom in tatvina.

Izropana trgovina. Na Sapu pri Grosupljem so izropali vlomilci v noči trgovino Marije Ahlin. Odnegli so 300 m moškega ter ženskega blaga, mnogo svile, nogavic, 27 dežnikov ter tobačno zalogo. Vlomilci so zginili neopaženo v temno noč.

Vlom v pisarno žage. V noči je bilo vlomljeno v pisarno žage v Soteski pri Novem mestu, ki je last kneza Karola Auersperga. Vlomilci niso bili kos veliki železni blagajni, pač pa so odnesli borih 90 Din, katere je imel logar shranjene v predalu.

Zrte slabe knjige.

Slaba knjiga in slab časnik prinaša smrt mladi duši. Ta ugotovitev je zasnovana na dejstvenih slučajih, to je, na nesrečnih žrtvah nekrščanskega tiska. Ako nočejo starši in njihovi sinovi ter hčere verjeti našim svarečim besedam, pa naj vsaj dejstvom verujejo. Opozorili smo o priliki justifikacije

(usmrtitve na vislicah) Laknerja v Mariboru na to, da je Lakner po lastni izpovedi vsled slabega tiska in nemoralnega kina postal brezveren in kot tak hudodelec. Danes sporočamo o novem primeru, ki se je zgodil v Bruslju v Belgiji. Pred sodiščem je stala nedavno mladenka 17 let. Do 13. leta svoje mladosti je bila vzorna: prva v znanju in prva v vedenju. Celó v samostan je hotela vstopiti. Lastni oče ji je hotel samostanske misli pregnati iz glave. Prinesel ji je knjigo ter ji rekel: »Hčerka, beri to, da ne zaostaneš za svetom!« Stori la je. Izpočetka je čitala iz

radovednosti, potem z zanimanjem, a naposled hlastno. Knjiga je bila slaba, polna nemoralnosti. Mladenki je dokončno izbila iz glave samostanske misli. Zato pa so ji začele okoli glave brenčati druge muhe, ki so jo kmalu zapeljale v nasprotje s 6. božjo zapovedjo. Oče se je natihome veselil, češ, sedaj pa se ne bo več ponunila. Njegovo tiho veselje ni dolgo trajalo. Hčerki ni bila samo 6. božja zapoved v napotje, marveč tudi druge. Radi name-ranega umora je prišla pred sodnijo ter tudi bila obsojena. Žrtev slabe knjige! Koliko še bo takih žrtev tudi med našo mladino? Mar bo naše svarilo pred slabo knjigo in nekrščanskim časnikom še vnaprej ostalo glas vpijočega v puščavi? Gorje narodu, ki pusti svojo mladino zastrupljati z bacili verske brezbriznosti, nevere in nemoralnosti!

★

Sv. Marjeta ob Pesnici. Halo! V nedeljo dne 26. maja popoldne bo v Šmarjeti res pravi hat. Nastopili bodo bojeviti »Maratonci«. Ker je pri nas precejšnje zanimanje za rokoborbo, se je odločil SSK Maraton, da pri Šmarjeti izvede s svojo elipo rokoborbe in boks. Tudi lahkoatletiki bodo preizkusili svoje moči. Prišel bo na svoj račun vsak, pa naj bo star ali mlad, še celo naši pretepači, ki majo korajže na cente, bodo uvideli, da je pač mnogo lepše pokazati svoje moči na plemenit način in se boriti, seveda brez plank. Šmarječanom priporočamo, da se v čim lepšem številu udeležijo te prireditve. Vstopnina bo malenkostna.

Jarenina. V nedeljo dne 26. maja nas obišče izpoč zelenega Pohorja iz starodavnih Ruš, nazvane Mali Beograd, tamkajšnje pevsko društvo »Ruše« in nam priredi popoldan ob 3. uri v dvorani Posojilnice pevski koncert. Ker je to edinstven primer, da bi se pri nas vršil kak pevski koncert, zaslužijo ruški pevci, kateri so ves prebitek odstopili tukajšnjemu pevškemu društvu, tem večjo pozornost. Zatorej je naša dolžnost, kateri že od nekdaj ljubimo lepo pesem, da napolnimo dvorano do zadnjega kotička. Na prireditvi pa se vabijo tudi ljubitelji petja iz Sv. Jakoba in Pesnice, ka-

terim je zasiguranih par veselih uric v idilični Jarenini. Vrlim Rušanom pevcem in organizatorju tega koncerta g. Franju Knupležu pa ključemo: Na veselo svidenje!

Kapela pri Slatini-Radencih. Gasilska četa Kapela priredi dne 26. maja veliko pomladansko tombolo na vrtu tovariša Zdravca, katere čisti dobiček je namenjen za odplačilo nove motorne brizgalne. V slučaju slabega vremena se vrši tombola dne 30. majnika ravnostam.

Ljutomer. Ta teden prejmejo naši šolarji prvo sv. obhajilo. Okoli 150 prvoobhajancev bo tega dne srečnih. Da bodo pa z njimi srečne tudi mamice, jim priredijo naši otroci iz Marijinega vrtca to nedeljo dne 26. majnika, popoldne ob pol štirih v Katoliškem domu slavnostno akademijo, s proslavo materinskega dne in v proslavo prvega sv. obhajila. Na sporedu so same lepe točke, petje, deklamacije, dve lepi igrici, govor, nastop fantka prvošolca s harmoniko itd. Ni večjega užitka, ko deca na odru. Zato pridite, da boste z otroki veseli vsi, zlasti matere. Vsi prostovoljni prispevki te mladinske prireditve se bodo poslali v Ljubljano za evharistični kongres, kot prispevek naše mladine. — Še je čas, da se priglasite za evharistični kongres v Ljubljani. — Tečaj igralcev naših ljudskih odrov iz okolice, ki bi se moral po načrtu vršiti 16. junija v Ljutomeru, je radi okrožnih Satnerjevih koncertov prestavljen na poletniški čas.

Sv. Janž na Dravskem polju. Dne 30. maja, na Vnsobod, priredi tuk. pevski zbor pevsko prireditev z zelo pestrim sporedom. Na programu je spevoigra »Snubač« in še mnogo drugih pevskih točk. Za smeh in veselo razpoloženje poslušalcev bo v obilni meri poskrbljeno. Začetek ob treh popoldne. — V večernem mraku, ob Ave Mariji, se bo blagoslovil novi evharistični križ, ki ga bodo postavili fante šentjanške fare. Ob tej priliki bo primerna slovesnost z nabožnim petjem in rimsko procesijo.

Št. Janž pri Velenju. Prvi kmetijsko-gospodinski tečaj je za nami. Izjemoma je trajal samo dva meseca, od 12. marca do 17. maja. Udeležilo se ga je devet deklet s prav dobrim uspehom. Zadnjo nedeljo dne 12. maja je bil njegov slovesni zaključek z malo prireditvijo.

Na sporedu so bile deklamacije, govor gospe voditeljice, petje narodnih pesmi, en kuplet in vprizoritev dveh žaloiger »Brez zajtrka« in »Strahovi«. Uspeh je bil vsestranski, Slomškova dvorana polna in tudi gromni uspeh povabljen na kavo in se je vršila v ožjem krogu proslava materinskega dne. Tečaj se je vršil v prostorih župnišča in ste ga vodili gospa voditeljica Sittig Olga in pomočnica gđ. Marica Bercetova. Učiteljici kakor učenke so bile s tečajem zelo zadovoljne. Poleg tako potrebne vsestranske strokovne izobrazbe, ki jo

Romunski prestolonaslednik Mihael ob priliki vojaške parade v Bukarešti.

Cerkev sv. Petra v Rimu

je imela dolgo časa to prednost, da je smela samo ona vlivati ter sploh upodabljati kipe apostolskih prvakov Petra in Pavla. Na ta način so hoteli prepričati, da bi slikarji in kiparji po svoje ne pačili enkrat določenih potez na obrazih obeh apostolov.

Novjši podatki o najstarejšem drevesu.

Že od nekdaj trdijo, da je najstarejše drevo na svetu v vasi S. Maria del Tule pri Oaxaci v Mehiki. Drevo je močvarna cipresa. Alfonz Decanolle je zračunal, da mora biti drevo staro 6000 let. Več znamenitih rastlinoslovcev je bilo mnenja, da je omenje-

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Po prihodu žandarjev so zginili kmetje, med katerimi so spoznali člani komisije Mihaela Zupančiča, ki je bil tamkaj blizu doma. Orožniki so ga šli iskat in so dobili ženo samo doma. Gospodarja so izsledili v hosti. Odrezal se jim je, da on ni Zupančič, pač pa Mihael Smuk. Orožniška patrulja ga ni poznala in ga radi napovedi krivega imena tudi ni zgrabila. Naslednji dan se je pojavilo pri Zupančiču kar osem žandarjev. Aretirani se je branil, da bi izdal tovariše in radi tega so ga odgnali v Celje. Celih 14 dni so ga vicali v preiskovalnem zaporu. Grozili so mu, da ga bodo poslali v Gradec, če ne pove, v kaki družbi je motil in preprečil delovanje razkuževalne komisije. Sedaj je povedal, da so bili njegovi spremljevalci Zupelevčani, ki imajo tamkaj več vinogradov. Vse so zaprli. Vsak je dobil pol leta zapora in tudi Zupančič pol koledarja poleg preiskave.

20

Vodja puntarjev je bil ustreljen. Komisija je kar sama in prostovoljno ukinila svoje ničevno delo, ki je rodilo toliko nevolje in bilo zaključeno z usodepolnimi strelji. Po teh dejstvih bi vsak trezno misleč pričakoval, da bodo imeli tolikanj od oblasti po nepotrebnem nadlegovani kmetje mir. Kaj še! Glavni ples ter obračun s puntarji je pričel šele po ustrelitvi Lapuha ter Petana in po tistem razhodu razkuževalne komisije. Brežiško okrajno glavarstvo je prejelo iz Gradca povelje, da naj polovi ter vtakne pod ključ vse one, kateri so imeli kako večjo besedo med uporniki in predvsem seveda drzneže, kateri so obmetavali orožnike s kamenjem.

Žandarji v brežiškem okraju so se čutili pre-slabe, da bi se lotili težavne in obenem skrajno nevarne naloge. Vse je trdno verovalo, da se bodo kmetje resno uprli, če jih bodo dražili z aretacijami in s preganjanjem nedolžnih.

Česar so se branili orožniki, bi naj opravilo nemško vojaštvo. V kraje, kateri so bili v Gradcu proglašeni za najbolj pobunjene, so poslali oddelke vajakov iz Gornje Štajerske.

Ob pojavu vojaštva so možje in fantje zapustili

mora imeti vsako dekle in vsaka gospodinja, so imele udeležence tečaja še gmotni dobiček. V denarju so prispevale za ves tečaj skupno 254 Din. Poleg čistega dobička od prireditve so še poslali prispevke: občina Velenje in sreški kmetijski odbor 200 Din ni 150 Din. Tako izkazuje končni obračun nad 300 Din prebitka, ki se je enakomerno razdelil med tečajnice. Ko se dospe za uboge udeležence podpore hanske uprave, se tudi ta med najbolj potrebne razdeli. Tako je ta prvi gospodinjiski tečaj kljub nasprotovanju in protagitaciji od gošove strani vse stransko dobro uspel in imajo samo veliko moralno in gmotno škodo tista dekleta, ki so ga v nerazumljivi lahkomišelnosti odklanjala. Ob koncu se prireditelj tečaja, deklinski krožek prosvetnega društva, najprisrčnejše zahvaljuje vsem, ki so k njegovemu uspehu kakor že koli pripomogli, zlasti pa Lesjak Ivanu, po domače Kranjcu v Št. Janžu, ki je kazal še največ razumevanja in

je tudi ves obilni inventar za tečaj brezplačno iz Doberne pripeljal in od tod zopet do ceste odpeljal. Če bo banska uprava še kedaj tak tečaj v Št. Janžu dovolila, upajmo, da bo zanj več razumevanja in več odziva v splošno korist naših družin in njenega gospodinjstva.

Sv. Pavel pri Preboldu. Čitatelji »Slovenskega gospodarja« so jako hvaležni piscem za navodilo in nasvete »Fantom vojakom«. Le žal, da nekateri fantje takšna navodila radi prezrejo ali celo ometavajo. Pri nas so se zbrali fantje v Društvenem domu že 14 dni pred odhodom. Domača dva gg. bogoslovca sta jih okrepila z lepimi nauki. Zadnji dan se je brala sv. maša za vojake novince. Cerkveni pevci (moški zbor) so krasno peli; fantje pa so pristopili k mizi Gospodovi. Slovo je bilo jako ganljivo. Matere so jokale, fantje pa so peli in vriskali ter se odpeljali z okrašenim vozom pred vojašnico v Celje. Bilo je lepo, ker med njimi ni bilo pijancev in pretepačev.

— Tukajšnja Sadjarska podružnica gradi sušilnico za sadje in hmelj. Ker bo stavba združena s precejšnjimi stroški, bodo člani podružnice vprizorili v ta namen igro: »Naša krič«. Občinstvo se zelo zanima, ker bode igra vprizorjena na prostem in sicer na dvorišču graščine Prebold na Vnebohod dne 30. maja ob treh popoldne.

Pišec. V nedeljo dne 26. t. m. priredi pevsko društvo iz Artič v Slomšekovem domu v Pišecah veseloigro. Smeha bo na cente. Kdor pa želi vedeti, kakšna bo igra, naj pride gledat, mu ne bo žal. Vsi od daleč in blizu vabljeno! Predstava bo po večernicah.

Živela abstinenca!

Napij se iz studenca,
živela abstinenca!

Odprta noč in dan so groba vrata

Bistrica pri Rušah. V cvetu svoje mladosti je po kratki, a trpljenja polni boleznici dne 4. maja, ob 11. uri ponoči, v bolnišnici v Mariboru izdihnila vzorna deklica in vrla učenka Anica Tancer, hči posestnice in vdove Matilde Tancer na Bistrici pri Rušah, svojo lepo dušo. Kakor uniči preko noči mrzla slana pomladno cvetje, tako je pokosila sredi noči nepričakovano njeno mlado življenje blede smrti. Pokojna Anica je bila rojena na Bistrici pri Rušah ter je obiskovala osnovno šolo v Rušah. Bila je zelo pridna učenka, pravi vzor vsem součenkam v razredu in šolarjem sploh. Zastrupila si je kri s tem, da je stopila na zrjaveli žrebelj, kar je bilo vzrok, da je morala kljub vsemu zdravniškemu prizadevanju v bolnišnici zapustiti ta svet. Smrtni boj je junaško prenašala, dokler ji niso prevelike bolečine, zvezane s srčnimi krči, končale življenje. Dva dni kasneje so jo prenesli ob veliki udeležbi občinstva na njen zadnji

dom na poboško pokopališče. Mrtvaški sprevod je vodil njen gospod katehet iz Ruš, ki je izvršil tudi vse cerkvene obrede. Ob odprtem grobu se je od rajne Anice v ganljivih in v srce segajočih besedah poslovila gđc. M. Marinšek iz Laznice pri Linibušu. Njej, g. katehetu in vsem prijateljem in znancem, ki so nepozabno Anico spremlili na njeni zadnji poti, bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala! Ti pa, draga Anica, ljubljena svoje Te tako ljubeče in neotolajljive matere in drugih svojcev, počivaj v miru in večna luč naj Ti svesti v nebesih, kjer kraljuje večna pomlad!

Spodnja Sv. Kungota. Izpočetka je smrt našemu kraju bolj prizanašala, zato pa je bila bolj neusmiljena v začetku majnika. En dan je zvonilo kar trem: fantoma Francu Bauman in Francu Kaspar, ki sta bila vsak nekaj nad 30 let stara; tretji mrlič pa je bil najstarejši faran Jožef Tavželj, v 94. letu. Kranjska ko-

renina, pošten, delaven in varčen, je le nekaj mesecev bolehal, duševno zdrav do zadnjega. Pred kratkim je dal postaviti blizu doma lepo kapelico, kjer je rajnemu ganljivo govoril v slovo na dan pogreba p. Gabrijel iz Maribora. Vsi trije rajni naj počivajo v miru!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Smrt žanje pri nas neizprosno naprej, izbira pa najstarejše farane. Dne 9. majnika smo pokopali 86letnega Petra Korošeca, bivšega uglednega kmeta na Malni. V nedeljo dne 12. maja popoldne pa smo položili k zadnjemu počitku bivšega šentjurskega župana Jurija Kranerja v Jurjevskem dolu. Bil je 30 let župan prejšnje občine Sv. Jurij, dočakal je starost 84 let. Bil je tudi oče farnih siromakov ter še je v nedeljo dne 5. t. m. jim zadnjikrat razdelil mesečno podporo po pozni službi božji. Med tednom je obolel, huda pljučnica je pritisnila; po dvanedveni boleznici je, okrepan z zadnjimi sv. tolažili, preminul. Na zadnji poti ga je sprem-

domove in se skrili v gozdove od Svetih gor do Podrede.

Vojaki so temeljito preiskali zrevolucionirane župnije. Prijeli so le primeroma malo res krepkih možakarjev, katere so brez nadaljnjega polovili in jih odgnali v Brežice.

Očividci pripovedujejo še danes, kako žalosten je bil pogled na te reveže. Vkljeni so bili po dva in dva na kratkih verigah, ki so bile spete s podolžnimi lanci. Kakor sužnje so odpeljali te žrtve v Celje in jih oddali v zapore tamošnjega okrožnega sodišča. Pričela je dolgotrajna ter dolgovezna preiskava in ta je pokazala slednjič čisto drugo sliko, nego si jo je bila naslikala politična oblast na neosnovane ter zbegane ovadbe.

Sodnija se je popolnoma prepričala, da je podžgala ljudsko nevoljo in zakrivila zadnji krvavi dogodek več ali manj politična oblast sama.

Na dolgi verigi v Celje pripeljane kmete, ki so bili obdolženi najhujšega hudodelstva, so po temeljiti preiskavi izpustili. Z izpustitvijo nedolžnih so se upali iz šum ter iz Gore tudi oni, katerim je morda

vest očitala, da so le kaj zakrivali. Ni se zmenil za nje ne okrajni glavar in tudi nobeden orožnik!

Eden glavnih vzrokov, da niso prenehali že koj po novih odporih kmetov napram razkuževalni komisiji, je bil tudi ta, ker je bilo pri politični oblasti in pri komisiji nemško ter nemškutarsko uradništvo. Nemško čuteči so že tedaj prežali na vsako priliko, da so se lahko znosili nad slovenskim kmetom. Slovenski kmet, iz katerega se je množilo ter obnavljalo slovensko izobraženstvo, je bil nemškutariji trn v peti. Ker drugače niso mogli toliko privijati Slovencev, so jim pač škodovali po možnosti na videz nedolžni način za obči blagor potrebnega — razkuževanja. Ako bi jim bilo istinito samo za pobijanje ter iztrebljenje trtne uši, bi bili svoje delo vršili po trgatvi in ne ob času, ko so resnično povzročali vno gradnikom največjo škodo!

Moramo pa tudi povedati, da so se kmetje v tem zadnjem puntu upravičeno postavili po robu in so s svojo puntarsko organizacijo dokazali politični oblasti, da niso več brezpravni tlačani! Za slučaj, da bi bil kmet v spodnjih krajih mirno gledal početje ušive komisije, bi mu bila ta čepela na vratu, dokler bi še

na starost prenižka. Pred nedavnem se je odlomila s tega drevesa precej debela veja. Rastlinoslovec in profesor W. G. Land je določil po obročih na veji, da mora biti orjaška cipresa stara najmanj 7000 let. Drevo meri v višini odraslega moža 50 čevljev v premeru.

Roko so odsekali javno krog leta 1800 v Augsburgu na Nemškem vsakemu, ki je gojil pri kockanju.

Opat pl. Hirschau je iznašel uro, s pomočjo katere je bilo mogoče ugotoviti ter predložiti premikanja nebesnih teles.

Že v 13. stoletju naletimo v Nemčiji na tri- in v Parizu na štiri-nadstropne hiše.

Ijala velika množica ljudstva pod vodstvom domačega g. župnika in g. župnika iz Spodnje Sv. Kungote Vinko Kranerja, kojemu je bil pokojni rodni stric. Domači pevci so mu zapeli doma in ob grobu primerne žalostinke. Domači g. župnik se je ob odprtem grobu poslovil s prisrčnimi besedami od tega izredno značajnega moža. — Pred dobrim mesecem je tudi zapustil to solzno dolino njegov dober sosed Janez Lorber, kmet v Jurjevskem dolu. — Niso se še prav zgubili tužni glasovi naših zvonov preteklo nedeljo, zopet je neusmiljena smrt iztegnila svojo koščeno roko ter rešila dolge bolezni dne 14. maja 90letno Alojzijo Holz iz Varde, ki je potrpežljivo čakala na svojo rešiteljico v boljše bodočnost onkraj groba. Naše poročilo bi ne bilo popolno, če bi se ne spomnili tudi dne 24. aprila umrlega našega dosedanjega župana tukajšnje velike občine Janeza Rotmana, kmeta iz Spodnjega Gasteraja. V najboljših letih ga je zgrabila neozdravljiva bolezen, ki ga je spravila v veliko prerani grob. V vse te hiše je zahajal »Slovenski gospodar«. Rajni Jurij Kraner je bil njegov naročnik, odkar »Slovenski gospodar« izhaja. Vsem umrlim želimo večni mir, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Neizprosna božja poslanka smrt čje s svojo ostro koso posekala mladega dečka, učenca 6. razreda osnovne šole Martina Stabuc ter povedla njegovo dušo pred sodni stol božji. Pokojni se je za pot v večnost okrepil s sv. zakramenti, zato upamo, da uživa v družbi Marije, katero je rad častil, kot član Marijinega vrta nebeško veselje. Dne 12. maja se je vršil njegov pogreb ob mnogoštevilni udeležbi. K zadnjemu počitku so ga spremljali njegovi sošolci, ki so mu na pokopališču zapeli poslednje slovo. Poslovilne besede sta govorila g. župnik in neki součenec. Gospod, daj mu v raj v veselje božje! Njegovim domačim naše iskreno sožalje!

Medvece pri Majšperku. V četrtek dne 16. t. m. je zvonček vaške kapelice naznanil naščamom, da je zatisnila svoje trudne oči pos. voj. vdova Ana Mlaker iz Medvec. Rajna je bila dobra krščanska žena, varčna in skrbna mati svoji družini, ter bila dolgo let naročnica našega lista. Njeno življenje ni bilo posuto s

cvetjem, vztrajala je do konca, ne da bi klonila pod težavami in neprilikami današnjih dni. Kruta smrt jo je po desetdnevni bolezni pobrala. Njenega pogreba dne 18. maja se je udeležilo prav mnoge ljudi. Rajna naj v m'ru počiva! Žalujočim sinom: Tinetu, Jožeku, Tončku in ostalim žalujočim sorodnikom naš: iskreno sožalje!

Poljčane. Nagla smrti je umrl dobro znani g. Smeh. Pri mizi je kavo pil; naenkrat zavpije: Jezus, Marija! V hipu je bil mrtev. G. Smeh je bil mož, ki so ga vsi spoštovali. Mir njegovi duši, domačim naše sožalje!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Smrtna koca se letos kaj pogosto oglašala, saj imamo doslej mrličev že skoraj toliko kot vse lansko leto. Pobira predvsem ženske. V postnem času so umrle zaporedoma same starejše žene: Fludernik Marija, Grudnik Marija, Dobrovnik Jera in Osovnik Marija. V soboto dne 11. maja pa mlada žena Komar Frančiška. Naj jim sveti večna luč!

Polzela. Vprav na Marijin dan, v soboto 11. maja, je za vedno zaspala v Gospodu v 34. letu svoje starosti Marija Ožir, mlada gospodinja globokoverne Štoberjeve hiše v Podvinu. Kot dekle je bila vrla članica Marijine družbe in sedaj kot žena zvesta ljubeča družica svojem možu. Zapušča dve mali ljubki hčerki. Težko bolezen, ki jo je priklenila za skoro pol leta na bolniško posteljo, je prenašala z veliko potrpežljivostjo in udanostjo v božjo previdnost. K pogrebu se je zbralo nepričakovano mnogo ljudi. Vsem so se blestale v očeh solze, zlasti ob pogledu na malo dveletno hčerkico, ki je neotolažljivo jokala, zroč na krsto in mnogo prerani grob svoje ljube mam'ce, ki je sedaj ni več. Da, ni je, toda duh njen živi, živi tam pri Mariji sredi rajskega majniškega cvetja, kjer bo obhajala na praznik Marijine pomočnice prvič svoj najlepši godovni dan. Preostalim žalujočim naše prišrčno sožalje!

Št. Janž pri Velenju. Dne 15. majnika smo ob velikem udeležbi pokopali velikega trpina Jovan Markota, po domače Jurija v Černovi. Bil je 42 let vzgleden tretjerednik; zato mu je tudi 48 tretjerednikov in tretjerednic izkazalo svoje spoštovanje in zadnjo ljubav ter ga s prižganimi svečami spremlilo na kraj počitka.

Bil je dvakrat poročen in zapušča poleg žalujče žene pet nedoraslih otrok. Naj jih tolažijo Bog in dobri ljudje, pokojnemu Markotu pa naj sveti večna luč!

Sv. Florjan pri Rogatcu. Dne 24. aprila je zatisnila v smrt svoje oči Katarina Kitak v starosti 72 let. Bila je vzorna krščanska žena, pobožna, najboljša podpora svojem možu Francu. Da je bila pridna kot mravlja, priča dejstvo, da sta si s svojim možem v skupnem 51letnem zakonskem življenju prihranila od dela svojih rok toliko, da sta si kupila že pred več leti lepo posestvo, katero sta sedaj izročila vnukinji. Zapušča žalujčega moža, hčerko in vnukinjo in več vnukov. Počivaj v miru, od dela utrujena!

Sv. Rupert nad Laškimi. Hudo je človeku pri srcu, ko mora gledati, kako ledena stana zabori nežno pomladansko cvetje; a še bolj zadene človeka, ko nemila smrt uniči življenje mlade žene in matere. Ta žena je bila Frančiška Pirc na Kraljevcih pri Sv. Rupertu. Dne 7. maja smo v velikem spremstvu šli za krsto mlade, pa že večletne mučenice. Dobri dve leti je hirala, iskala povsod pomoči, a je ni mogla najti. Kot prava krščanska mati je trpela voljno in udano, Bogu izročila svoja dva nedolžna otročiča in žalujčega moža. Marijina družba žen je rajno kot družbenko v častnem spremstvu počastila na njeni zadnji zemeljski poti. Vrla žena in mati, počivaj v miru!

Sromlje pri Brezicah. Dne 5. maja je za vedno zaspala po dolgem bolehanju in hudem trpljenju vdova Ana Bole, rojena Molan, iz Silovca. Živela je s svojo rodbino v Trstu več let; zapušča edinega sina, ki živi še tam. Pokojna se je vrnila pred pol letom v svoj rojstni kraj z namenom, da si zboljša svoje zdravje. Nastanila se je pri svoji sestrični Črnož Urški, ki ji je neumorno stregla ter ji žrtvovala svoje moči, da ji olajša trpljenje. Pokojna je bila velika dobrotnica cerkve; kot žena močne vere je skozi pet mesecev voljno prenašala Bogu vdano svojo mučno bolezen in trpljenje. Bila je večkrat previdena s tolažili sv. vere. Bod! ji Bog mil sodnik in dober plačnik!

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Angleška stanovanja so se ponašala že koncem 12. stoletja s steklenimi okni.

Draga rešitev prstana iz dna jezera.

V Lenaksi, malem mestecu v severno-ameriški državi Kansas, je imel neki bogataš smolo, da je zgubil pri kopanju v jezeru zelo dragocen prstan. Da bi prstan zopet našel, je pustil odstraniti iz jezera s pomočjo sesalk 1 milijon litrov vode in na ta način jez opet našel na dnu zgubljeno dragocenost.

Krajevna orientacija mačke.

V mestu Perth v zapadni Avstraliji je podarila družina drugi, ki je stanovala 200 km proč od mesta, mačko.

bil lukal kak trs iznad zemlje. Vleči mastne dnevnice in dražiti miroljubnega kmeta, to vendar ni težaven poklic!

Pri spregledu, da gre razkuževalcem za denar in za nepotrebno in peklensko zlobno uničevanje vinskega pridelka, je zavrela kmetom kri ... segli so po samoobrambi. Grozili so očito ušivcem, jih zmerjali, razganjali in končno je došlo do dveh smrtnih žrtev, predno so uvideli na višjih mestih: če se kmet buni napram razkuževalcem, samo brani svoje lastninske pravice!

Vest o ustrelitvi dveh na Sromljah ter o odgonu nedolžnih v verigah v Celje je razburkala celo Slovenijo. Radi obče nevolje ter skrajne napetosti je popustila oblast, da, čisto ponehala z izgovorom, da ji je pomirjenje naroda prva skrb. Nemcem in nemškutarjem ni bilo za ljubi mir, ampak iz strahu so odjenjali in so prepustili času, da je ta zaustavil kri iz ljudskih ran!

Vinko Lapuh in Martin Petan sta padla v borbi za ljudske pravice. Zagreblji so ju iz bojazni pred kmečko osveto liki najnevarnejša razbojnika na skrivnem. Kmečki narod, za ka'erega boljšobit sta

dala življenje, ni pozabil na narodna junaka. Ni jima postavil daleč vidnega spomenika, dasi sta ga zaslužila. Več nego kamen in v njega vklesane zlate črke sta vredna narodna pesem in pripovedka.

Narod, zbran pri delu po novih vinogradnih nasadih in pri litru amerikanca prepeva žalostne in vse se o Lapuhu, ki je kazal neustrašno skozi leta na braniku ljudskih pravic pest tlačiteljem Nemcem in nemškutarjem. Matere, babice in tete pripovedujejo še danes mladim, kako je končal boj na rastoje stare trte s prelitanjem krvi dveh ljudskih borcev.

Ne papir in ne kamen ne znata tako prisrčno, trajno in hvaležno ohraniti skozi stoletja spomina na res prave ljudske junake in prvobojevnike kmečkih pravic, kakor narodna pesem in ljudska pravljica!

Vinko Lapuh in Martin Petan sta zaslužila, da sta postala deležna ljudskega počestčenja in radi tega bo ostal spomin na nju med vinogradniki po spodnjih krajih svež in živ!

Ob času naše povesti še ni imel kmet naročnega časopisa. V dobi propadanja stare trte po spod-